VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 25. dubna 2012 č. 296

Stanovisko

vlády k návrhu zákona o bezpečném pohybu při lyžování, snowboardingu a jízdě na jízdním kole (sněmovní tisk č. 648)

Vláda na své schůzi dne 25. dubna 2012 projednala a posoudila návrh zákona o bezpečném pohybu při lyžování, snowboardingu a jízdě na jízdním kole (sněmovní tisk č. 648), a vyjádřila s ním **nesouhlas** z těchto důvodů:

1. Jakkoliv vláda v obecné rovině shledává úpravu chování osob při provozování některých rekreačních sportů s ohledem na jejich bezpečnost za potřebnou, považuje předložený návrh zákona za nekoncepční a nesystémový, neboť jeho zpracovatelé vyňali z celého spektra sportovních či svojí povahou obdobných nebo obdobně rizikových činností pouze sjezdové lyžování, snowboarding a jízdu na kole, přičemž není zřejmé, z jakých důvodů se povinné použití ochranné přilby, resp. úprava pravidel sjezdového lyžování a jízdy na jízdním kole mimo pozemní komunikace, má vztahovat pouze na tyto vybrané činnosti.

2. Do zákona jsou přejímána pravidla chování při lyžování, schválená Mezinárodní lyžařskou federací, která již v současnosti Nejvyšší soud ve své judikatuře považuje za měřítko pro posouzení, zda byla viníkem nehody při lyžování porušena obecná prevenční povinnost podle § 415 občanského zákoníku a zda tedy došlo k porušení právní povinnosti jako předpokladu vzniku odpovědnosti za škodu ve smyslu § 420 občanského zákoníku (viz například usnesení sp. zn. 25 Cdo 1506/2004). Vyloučeno také není, aby účast na nehodě se zraněním zakládala i odpovědnost za trestný čin ublížení na zdraví z nedbalosti. Vláda se proto domnívá, že daná problematika nevyžaduje speciální zákonnou úpravu.

3. Na základě ustanovení § 5 předloženého návrhu zákona má být cyklista při jízdě na jízdním kole povinen dodržovat povinnosti stanovené zvláštním právním předpisem, kterým podle představy předkladatelů má být zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů. Skutečnost, že dodržování povinností cyklisty podle zákona o silničním provozu by se mělo vztahovat i na jízdu mimo pozemní komunikace, tedy např. v přírodním terénu nebo na veřejně nepřístupných pozemcích, lze podle názoru vlády oprávněně považovat za nedůvodné přepínání právní regulace, resp. s ohledem na odpovědnost za přestupek i správní represe. V souvislosti s použitou konstrukcí, kde jsou povinnosti cyklisty stanoveny

obecným odkazem na zvláštní právní předpis, konkretizovaný teprve v poznámce pod čarou, je třeba dále upozornit na skutečnost, že odkaz v poznámce pod čarou nemá normativní povahu. Navržené povinnosti jsou tedy stanoveny velmi neurčitě, což je podle názoru vlády v rozporu s ústavním požadavkem určitosti zákonem ukládaných povinností a s principem právní jistoty a důvěry v právo. Ustanovení zákona o silničním provozu, na něž je v poznámce pod čarou odkazováno (§ 57 a 58 cit. zákona), jsou navíc ze své podstaty vesměs neaplikovatelná na provoz mimo pozemní komunikace, neboť se vztahují výlučně k určitému druhu pozemní komunikace a pokud jsou obecnějšího charakteru, pak obvykle stejně odrážejí specifika provozu na pozemních komunikacích a jejich aplikace mimo tento provoz by nebyla účelná. Nehledě na právě uvedené je namístě upozornit, že pokud by měl být cyklista povinen dodržovat povinnosti stanovené zákonem o silničním provozu, pak by bylo nadbytečné ukládat v § 3 odst. 1 předloženého návrhu zákona osobám mladším 18 let použít při jízdě na jízdním kole ochrannou přilbu, neboť tato povinnost již je uvedena v § 58 odst. 1 zákona o silničním provozu.

4. Rovněž navrhovaná právní úprava odpovědnosti za přestupek (§ 6 odst. 2 a 3) neodpovídá základním požadavkům, které jsou na ustanovení o správních deliktech kladeny, neboť objektivní stránka přestupku má postihovat velice obecně vymezené jednání spočívající v porušení povinností uvedených v zákoně (resp. v případě cyklistů dokonce v jiném zákoně). Taková úprava by podle názoru vlády byla v rozporu s principem právní jistoty a předvídatelnosti práva, jakož i v rozporu s požadavkem na jasnost, přesnost a určitost sankčních ustanovení. Vzhledem k charakteru případných přestupků by rovněž bylo vhodné, aby je bylo možné projednat na místě uložením pokuty v blokovém řízení. V této souvislosti je rovněž třeba uvést, že v návrhu zákona není stanoven orgán, který by byl věcně příslušný k projednávání přestupků v prvním stupni, popřípadě právě v blokovém řízení.

5. Návrh, aby kontrolu dodržování povinností podle navrženého zákona prováděla Policie České republiky a obecní policie, navíc nesystematicky zařazený do úpravy sankcí, je v praxi jen stěží proveditelný. Vzhledem k tomu, že patřičné vyškolení a vybavení policistů a strážníků obecních policií pro výkon této náročné a z hlediska dokazování komplikované agendy by si vyžádalo určité finanční výdaje, nelze přisvědčit ani tvrzení předkladatelů, že navrhovaný zákon nebude mít dopad na státní rozpočet ani na rozpočty územně samosprávných celků.

6. Kromě toho vykazuje předložený návrh zákona i některé legislativně technické nedostatky. Vláda v této souvislosti poukazuje především na skutečnost, že některé pojmy nejsou jednoznačně vymezeny, přičemž na druhé straně je navržená definice okraje sjezdové tratě s ohledem na definici sjezdové tratě zjevně nadbytečná. Rovněž absence legisvakanční doby není odůvodněna naléhavým obecným zájmem požadovaným pro stanovení dne nabytí účinnosti právního předpisu dnem jeho vyhlášení zákonem č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů, a pouhá domněnka překladatelů o nepotřebnosti legisvakanční doby není dostačujícím důvodem pro takový postup. Rovněž označení jednotlivých paragrafů návrhu zákona je značně neobvyklé.